

Prof. L. Ilus'ile ja mag. T. Grunthal'ile

hüdamisega

12.11.40.

Diplomitöö
370490

h. Koduri

Arvestan
d'õhõn tõues
6.11.40

Z. Mõnna

Diplomitöö.

E. V.

TARTU ÜLIKOOLI
ÕIGUSTEADUSKIRI

31. okt. 1940

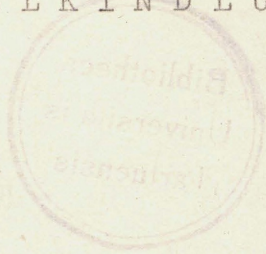
Nr 260

TARTU

Sinul on lühikesed. Meie puudulid oleval tulemas oleja järele.
Sisulisele kirj on rahuldav. Teie kirj on siiski järele
jõuval. Lausestruktuur on siiski korralik. Kirj on siiski järele
on allpool oleval oleval, si on siiski järele.
ilmselt si on siiski järele diplomitöena.

Tartus, 4. novembril 1940.
A. Ernsto

H A G I E E L K I N D L U S T U S .

Arnold Ersto
stud. jur.
matr. nr. 14723.

~~A 2569~~

Tartus, 1940a.

Lõpetanud õigusteaduse. II. XII 40
cum laude

Sisukord.

Iosa.

§1.Hagi.Hagi mõiste.Hagi materiaal-	
ses ja formaalses mõttes.	lk. 1.
§2.Hagielemendid ja hagiliigid.	" 4.
§3.Hagi kindlustamine.Mõiste ja vajadus.	" 6.

IIosa.

§4.Tulevase hagi kindlustus.	" 12.
§5.Hagi kindlustamise viisid.	" 18.
a)Hoiu- ja keelumärkuste sisendamine	
<u>kinnistusraamatusse.</u>	" 20.
b)Vallasvara arest.	" 28.
c)Vallasvara ja rahasummade arestimine,	
mis asuvad kolmandate käes või	
ametasutisis.	" 39.

d) Kohtulik käendus. lk. 42.

e) Allkirja võtmine millega, keelatakse
se kostjal elukohast lahkuda. " 47.

f) Avaliku oksjoni seistamine. " 50.

g) Lisa kändlustuvi.

Lõpposa. (kojukoostised)

Kasutatud kirjandus.

1. I. Tjutrjumov, Graždanskij protsess, Tartu, 1925.
2. A. Gohbarg, Kurs graždanskavo protsessa, Moskva, 1928.
3. Vasjkovskij, Učebnik graždanskavo protsessa, Moskva, 1914.
4. V. Isačenko, Graždanskij protsess, tom III, Riga, 1930.
5. Leo Rosenberg, Zivilprozessrecht.
6. A. Golmsten, Učebnik graždanskavo sudoproizžvostva
7. Tsiviilkohtupidamiseseadus.
8. Balti Eraõigus III köide, *BES*
9. Ex-Vene Senati otsusi.
10. Riigikohtu otsusi 1920-1938.
11. Kriminaalseadustik. *(KR S)*
12. Notariaalseadus.

I osa.

§ 1. Hagi. Hagi mõiste. Hagi materiaalses ja formaalses mõttes.

Tsiviilses käibing^{es} tekib kodanike vahel arusaamatusi ning tülisid. Osa neist tülidest lahendavad kodanikud omavahel, kuid suurem osa jääb siiski kohtu lahendada.

Isik, kes leiab, et tema õigusi on riivatud, pöördub kohtu poole hagi esitamisega.

Hagi all mõeldakse seda protsessuaalset tegevust, millega isik pöördub kohtu poole, et teostada sundkorras, kohtu kaasabil, oma õigust¹.

---

1. Vrd. I. Tjutrjumov, Graždanskiĵ protsess, Tartu,

Hagiga taotleb isik oma õiguste tunnustamist ning sundkorras nende rakendamist või jällegi teatud õigusolustiku tühistamist, mis ristub isiku õigusega². Edasi lk. 6^(x)

(välja jätta!) [Tehakse vahet hagide vahel protsessuaalses ehk formaalses ja materiaalses mõttes. Formaalses mõttes hagi all mõtleme seda tegevust, millega isik pöördub kohtu poole, et rakendada oma õigust. Materiaalses mõttes hagi all mõtleme neid taotlusi, mis põhinevad materiaalsel õigusel ning annavad isikule võimaluse kohtu poole pöörduda, et sundkorras rakendada oma õigust³. Kui, näiteks, kellegil on õigus teiselt kohtu

---

^{26.}
2. Tjutrjumov, op. cit., lk. 174.

^{26.}
3. Tjutrjumov, ib.

kaudu midagi hageda, kuid ta ei tee seda, siis säärasel korral on olemas hagi materiaalses mõttes, puudub formaalses mõttes. Ka ex-Vene Senat on seda seisukohta kinnitanud. Ta väidab, et hagi materiaalses mõttes on see õiguslik suhe, alus, millest tekib hagi. Protsessuaalses mõttes aga nende asiolude kogum, mis näitavad, kuidas tuleb kohtu teel omi õigusi taotleda⁴.

4.Vt. ka ex-Vene Senati otsus nr.35-1900 a.

§2. Hagielemendid ja hagi liigid.

Hagi juures tuleb eristada hagi alust, eset ja sisu. Hagisisu on see taotlus, millele on hagi suunatud. See võib olla suunatud väljamõistmisele, juriidilise suhte tunnustamisele jne.

Hagiese on aga see, mille suhtes palutakse teatud tegevust ette võtta. Hagiesemeteks võivad olla nii reaalsed asjad, õigused jne. Hagialus on see õiguslik alus, millele hagi on rajatud⁵.

Hagialusena võivad esineda igasugused olmad, mis on suutelised looma juriidilisi suhteid.

Vastavalt hagi sisule, liiginevad ^{hagid} ~~nad~~ kolmeks:

- 1) väljamõistmine, ^{e. järele} 2) tunnustus- ehk tuvastus- ja

---

5. Vt. Vasjkovskij, Učebnik graždanskavo protsessa, Moskva, 1914, lk. 238.

3) muundushagideks.

Esimeste sihiks on hageja taotluste tunnustamine, mis tulenevad materiaalõigusest, ning nende sundviisiline täitmine. Väljamõistehagid on ligidases seoses hagiga materiaalses mõttes.

Tuvastushagid taotleavad mõne juriidilise suhte olelu või mitteolelu ametlikku tunnustamist. Vastavalt sellele nad harunevad eitavateks ja jaatavateks⁶.

Muundushagid on suunatud õigussuhete loomisele, muundamisele või kaadamisele. Suurem osa neist sooritatakse hoiukorras. Hagikord on siin erandiks⁷. Oma sisu poolest liiginevad nad

---

⁶ ^{16,} (Vasjkovskij, op.cit., lk.242.

⁷ ^{16,} (Vasjkovskij, op.cit.), lk.243.

kolmeks: 1) õigustloovaks, 2) muundavaks ja
3) kaadavaks.

Päale äsja-mainitud tatakse veel teisigi hagide
liigitusi. Nii jagatakse hagnosis: isikulisteks,
asi- ja segahagideks, possessorseteks, petitoor-
seteks jne.]

§3. Hagi kindlustamine. Mõiste ja vajadus.

(Nagu ülal mainitud, taotleb hageja hagina oma
õiguste tunnustamist ning sundkorralist raken-
damist.] ^{farg (lx. 2) x} Sageli ^{ib} võib tekkida olukordi, kus isi-
kul võib häebuda võimalus oma õiguste rakendamiseks,
kui seda kohus tunnustab, näiteks hävitab
kostja vara. Et seda vältida, selleks on vaja
rakendada hagikindlustust.

Hagikindlustuse all mõeldakse kohtu tegevust,

Hagi kindlustamine all tuleb mõelda 7-

kohta peale hageja palvet peatselt abinõude rakendamist, mis tagavad hageja taotluse rahuldamist hageja võidu korral.

mis rakendatakse hageja taotlusel ning mille si-
hiks on tagada kohtuotsuse sooritamise võimalust⁸.

Kohtuprotsess võib vältida sageli kaua. Selle
aja kestel võib kostja vara kas hääbuda ehk võib
kõrvaldada selle. Sellisel korral poleks hagejal
enam mingisugust reaalset kasu, kui ta taotlus
rahuldatakse. Et varahääbumist vältida, selleks
rakendataksegi hagikindlustust⁹.

Hagi kindlustamine võib riiwata ka kostja huve.
Sellega tuleb kindlustamisel arvestada. Mitte iga-
kord ei tule hageja palvet rahuldada hagikindlus-
tamise suhtes, vaid üksnes siis, kui see osutub

8.Vt.Tjutrjumov,op.cit.,lk.247,Vasjkovskij,op.cit.,
lk.397.

9.Vrd.Goihbarg,Kurss graždanskavo protsessu,
Moskva,1928,lk.146.

paratamatuks. TKS. § 591 määrab ära üldiselt eel-
dused, mis ^{on nõutavad} vajalikud hagi kindlustamisel. Mainitud
seaduse säte nõuab üheltpoolt ^{a)} töenäosust, et hage-
ja taotlus võib antud kujul rahuldatud saada.

Teiseltpoolt peab ilmnema olukord, et kindlustuse
mitteandmine võib tekitada ^{b) hädavajalikus} ohu, kus hageja võib
minetada võimaluse kohtuotsuse rakendamiseks.

Hageja, kes tahab hagi kindlustada, peab esita-
ma kohtule selliseid tõendeid, millest kohus
võiks veenduda, et hagi kuulub töenäoliselt rahul-
damisele. Teiseltpoolt peab nähtuma ka ohu võima-
lus. Saab aga hageja esitada kohtule selliseid
andmeid, millest nähtub, et hagi kuulub kindlasti
rahuldamisele, siis on kohtule hagi kindlustamine
otse obligatoorne¹⁰.

---

10. TKS. §§125 ja 595.

Sellisteks taotlusteks osutuvad hagi¹⁾protesti-
tud vekslite, ^{2) aval. korras võetavad arvide} notariaaldokumentide jne. järgi.

Kindlustamine on kohtule siin kohuslik selle-
pärast, et see ei saa kuidagi riivata kostja hu-
vi. Hagi kuulub nagunii rahuldamisele. Nõukogude
Liidu õiguskorra järgi on hagi kindlustamine ka
siis obligatoorne, kui hagejaks on riigitööndus,
riigi pank jne. Kehtivas õiguses tuleb selles
küsimuses talitada üldalustel.

Hagisid riigi- ja omahalduste vastu ei saa ül-
diselt kindlustada, kuna siin pole ohtu ilma jää-
da rahulduse saamisest¹¹. Kuid teatud juhtudel
võib ka siin esineda hagi kindlustus. See võib

11.TKS. § 1291.

osutada võimalikuks, näiteks, omandiõiguse tunnustamist taotlevate hagide puhul. Siin peaks osutama võimalikuks hagi kindlustamine võõranduskeelu sisendamisega kinnistusregistrisse.

Hagi kindlustamist võib taotleda igas protsessifaasis¹². See on lubatud isegi enne protsessi alustamist¹³. Juhul, kui kohus keeldub hagi kindlustamast, ei võta see ära võimalust esineda uuesti sellise taotlusega (TKS.§ 592.).

Nõudekindlustuse asjus tehtud kohtumäärustele võidakse kaevata erikaebekorras, eraldi appellatsioonist. Kaebe esitamine ei seista määruse rakendamist, kui see lubatud. Kui määrus tühistas

---

12.TKS.§590.

13.TKS.§1824.

nõudekindlustuse, suspenseerub täitmine edasikaebe puhul¹⁴.

Hagi kindlustust võidakse lubada vaid sääl, kus hageja taotlus on piiratud kindla summaga. Kindlustamisel peab hageja ära näitama, millise summa ulatuses hagi kindlustatakse. See on vajalik selleks, et hageja ei tungiks asjatult ning põhjendamatult kostja õigustesse¹⁵.

14.TKS. §597.

15.TKS. §594.

II osa.

§4. Tulevase hagi kindlustus.

Üldreeglina kuuluvad kindlustamisele esitatud hagi, kuid sageli võib tekkida olukordi, kus hagi esitamine pole võimalik, kindlustamine aga on ^{hädavajalik} paratamatu. Sellistel juhtudel on võimalik taotleda tulevase hagi kindlustamist ehk hagi# eelkindlustust¹⁶.

Tulevase hagi kindlustamise korral peab arvestatama samade eeldustega nagu tavalisegi hagi

---

16.TKS. §1824.

kindlustamise korral. Hagi võidakse eelkindlustada vaid siis, kui tõendmaterjaalist, mis lisatud hagi-eelkindlustustaotluse juurde, ilmneb, et 1) hagi rahuldamine näib osutuvat tõenäoliseks, 2) et hagi esitamine pole antud momendil võimalik ja 3) et mittekindlustamise korral võib hääbuda hagejal võimalus saada rahuldust, kui hagi peaks rahuldama¹⁷. TKS. §1824, mis sätib eelkindlustust, peaaegu loendab juhud, kunas on võimalik taotleda hagi eelkindlustust.

Tulevase hagi kindlustus võib aset leida, kui võlgnik silmnähtavalt hoidub kõrvale kohustuse täitmisest, põgeneb, võõrandab oma vara või veab

---

17. TKS. §1826.

talust välja vallasvara. Ainult sarnastel juhtudel võib kindlustada tulevast hagi.

Tulevase hagi kindlustamispalved alluvad summale vaatamata jaoskonnakohtule¹⁸. Taotlus tuleb esitada sellele jaoskonnakohtule, kelle tegevuspiirkonnas asub kindlustamisele kuuluv vara.

Hagi eelkindlustusküsimuse lahendamisel tuleks kostja välja kutsuda (audiatur et altera pars). Ainult sel juhul, kui olukord ei kannata edasilükkamist, võidakse asi lahendada ka vastaspooleta¹⁹. Kostjal on alati õigus paluda küsimust arutusele võtta. Kuid selline kostja palve ei pane ^{seista} seisma määruse rakendamist.

18.TKS. §1806 p.5.

19.TKS. §1827.

Rahuldades hageja taotluse hagi eelkindlustamise suhtes, võib kohus ^{hagi eelkindlustamisel ei loo siset. koost. kriteeriume:} 1) nõuda hagejalt tagatist nende kahjude katteks, mis võivad tekkida kindlustamisest, 2) määrata tähtaeg hagi esitamiseks²⁰. Kui selle tähtaja jooksul ei esitata hagi, siis võib hageja paluda kindlustusmäärust ära muuta. Kui hagi eelkindlustamine sooritatakse märkuste sisendamisega kinnisturaamatusse, siis on tähtaja määramine kohtule kohuslik²¹.

Hagi eelkindlustusmäärusi tuleb täita üldalustel. Siin on kehtivad samad sätted, mis tavalisegi kindlustamise puhul.

20.TKS.§1828.

21.TKS.§1906.

Hagi eelkindlustamiseks tuleb esitada vastavale kohtupristavile täiteleht kohtu määruse üle, millega kindlustus on lubatud²². Vara ülesse kirjutamine ning hoiule andmine toimub üldalustel. Eelkindlustuskorras arestitavat vara ei tohi pristav võtta ära omanikult. See oleks mõeldav vaid sel juhul, kui omanik pole nõus võtma vara enda hooldamisele²³.

Kui eelkindlustuse korras soovitakse sisendada keelu- või hoiumärkusi kinnistusregistrisse, siis tuleb täiteleht esitada otse kinnistusjaoskonnale. Selle alusel tehakse vastavad märkused kinnistusregistrisse.

---

22. Varemalt oli võimalik väikesi eelkindlustusmäärusi täita maal ka politsei kaudu. Praegu miilitsad kohtuotsusi ega -määrusi ei täida, kuna seda ei näe ette nende ülesandeid sättivad normid.

23. Vt. ka Riigikohtu otsus 1922 a. nr. 105.

Kui eelkindlustuskorras on hagi kindlustatud, võib hiljem seda määrust muuta, kui eeldused, mille tõttu eelkindlustus lubati, on muutunud. Hagi on võimalik kindlustada nii terves summas kui ka osaliselt. Kuigi eelkindlustusmäärus on tehtud vaid osaliselt, ei võta see ära võimalust taotleda kindlustust terve hagisumma ulatuses.

Eelkindlustamise taotlusel on poolte suhtes üldreeglina kehtivad samad nõuded, mis hagi esitamise ~~juures~~ ^{g.} pädevalt isikult, olema suunatud õige kostja vastu ning esitatud õigele kohtule. Ainult sel puhul võib eelkindlustus tulla kõne alla.

§ 5. Hagi kindlustamise viisid.

Üldreeglina kindlustusviisi^{vahendi} valik oleneb hagejast.

Ta võib hagi kindlustuseks valida nii üht kui teist viisi²⁴. Kuid sageli on hageja valik ka piiratud.

Säärase juhuga on tegemist, kui objektiks on kindel vara. Siin võib hageja oma taotluse kindlusta-

miseks arestida vaid seda vara. Kui taotletakse

omandiõigust kinnistule,^k võib hagi kindlustada

vaid keelustamisega. Taotletakse aga hagiga

omandiõigust wallastule,^k siis võib kindlustuseks

olla selle arestimine²⁵. Muidu üldiselt jääb

kindlustusvahendi valik hageja suvanguks.^{ks.}

---

24. Vasjkovskij, op.cit., lk. 400., TKS. §§603, 608.

25. TKS. §609.

Kuid kostjal on õigus vaielda vastu kindlustus-
viisile ning ühe asemel pakkuda teist. Kui hageja
on sellega nõus, siis peab kohus sarnase palve
rahuldama²⁶. Pole hageja selle kindlustusvahendiga
nõus, mida pakkus kostja, siis lahendab küsimuse kohus.
Kohus võib kostja taotlust rahuldada vaid siis,
kui ta suudab tõendada, et tema poolt pakutav
kindlustus tagab hageja õigusi samakindlalt kui
seegi, mille valis hageja. Pääle selle aga, et
hageja poolt valitud kindlustusvahend piirab roh-
kem kostja õigusi kui see, mida ta pakub²⁷.

õiguste
arvud
sõnast.

26.TKS. §613.

27.TKS. §614.

Igat kindlustusvahendit võib kostja muuta, kui

esitab kindlustussumma ulatuses kas raha või

riiklike krediidivahendid

riigipanga pileteid börsihinnaga. Siin hageja

nõusolekut pole tarvis²⁸.

1. Kindlustus kinnisvaraga:

a) Hoiu- ja keelumärkuste sisendamine kinnistus-
raamatusse.

*Kindlustus kinnis-
varaga toimub hü-
potekiga. Kõnes
märkuse sisenda-
mise kinnistus-
raamatusse.*

Hageja võib oma hagi kindlustada sel viisil,

et laseb kanda sisse märkuse kinnistusraamatusse

kostja kinnisvara võõrandamise ja võlgadega koor-

mamise üle. Märkuse sissekandmine sooritatakse

Notariaalseaduse §302 ja järgnevate alusel²⁹.

Säärase märkuse sisendamine piirab päämiselt

omaniku korraldusõigust vara suhtes. Ta ei saa

arvestada vara võõrandada, pantida jne.

28.TKS. §615., Vasjkovskij, op.cit., lk.400.

Kui kinnisvara kinnistatakse ka omaniku kehtus-
29.TKS. §1832.

arestitud vara võõrandada, pantida jne. Kuid mõnikord kitsendatakse ka omaniku kasutusõigust³⁰.

TKS. §610 alusel võidakse omanikul keelata metsaraiumine keelustatud kinnistu maaalalt.

See keeld pole ^{aga} mitte absoluutne. Igapäevaseks tarvitamiseks vajaminevat metsa võib siiski raiuda, nagu kütteks, hoonete parandamiseks jne. Kui olukord seda nõuab, võidaks metsa üle asutada ka valve³¹.

Muidugi ei kaasu säärased kitsendused igakordse ~~kui~~ ^{juhtumisel} hagikindlustuse suunatakse kinnistule.

Viimatimainitud kitsendusi võib rakendada vaid siis, kui muidu ei ^{ole võimalik} ~~sa~~ hageja õigusi kaitseda, ^{ta}

30.Vasjkovskij, op.cit., lk.401.

31.TKS. § 611.

sest hagi kindlustamisel ei tohi arvestada üksnes hageja huvidega, vaid ka kostja omadega. Sedaliiki kindlustus võib ^{kohaldamist} käsitamist leida, näiteks, hagine puhul, mis taotlevad omandiõiguse tunnustamist kinnistule. Peab ju siin vara hoitama tervena kuni protsessi lõpuni. Hageja pole siin huvitatud mitte üksnes asja väärtusest vaid ka asjast endast. Seepärast osutub metsaraiekeeld paratamatuks.

Siin võib tõusetuda küsimus, kas kostja saab metsaraiekeelu asemele pakkuda mõnda teist kindlustust. Juhul, kui hageja on sellega nõus, ei või olla selleks mingeid takistusi. Kuid ka selgi juhul, kui hageja ei nõustu, peaks ^{Kostjal} olema võimalik ~~kostjal~~ nõudekindlustusvahendit ^{mine} asendada teiseaga. Kostja peab aga siis näitama, et see kuidagi

hageja huve ei riiva, näiteks rahaliste hagide puhul. Kui hagejale on garanteeritud ükskõik mil viisil rahulduse saamine, ei saa ta nõuda, et see saabuks metsast.

Hageja aga ei evi õigust taotleda metsa väärtuse kindlustamist mõnel muul viisil³². Eelmainitud paragrahv annab võimaluse seda sooritada ainult metsaraie keelustamisega. Keelustamine käib ikka kasvava metsa kohta. Niipea, kui puu on maha raiutud, tuleb seda kohelda kui vallasvara ning vastavalt sellele ka arestida.

Pääle metsa võidakse hagikindlustust suunata ka teistele kinnistu päraldistele, nagu maapõuevaradele jne. Otseseid seaduse sätteid pole

---

32. Vasjkovskij, op.cit., lk. 421.

maapõue varade keelustamise kohta. Seepärast tuleb seda sooritada üldistel alustel, võttes arvesse nii hageja kui ka kostja huve.

On mõeldav, et hagi kindlustusena arestitakse ka kinnistust^k saabuval tulud, nagu üür, rent jne.³³. Siin tuleb käia samade reeglite kohaselt, mis on ette nähtud vallasvara arestimisel.

Nagu äsja mainitud, võib kinnistusraamatusse sisse kanda keelu- ja hoiu³⁴märkusi. Hoiu³⁴märkuste sihiks pole keelata varaomanikul vara võõrandamist, võlgadega koormamist jne, ~~Siin märkuse sihiks on~~ vaid see, et hoida alles teatud summa ulatuses

---

33. TKS. § 636.

34. Tuleb vahet teha kinnistusraamatu ja kinnistusregistri vahel. Kinnistusraamat on algdokumentide ja määruste kaust, kust tehakse sissekandeid kinnistusregistrisse. Juriidilist efekti evib ikka kinnistusraamat. Register vaid peegeldab raamatu sisu.

vanust.

Kui hagi eelkindlustamise korras on kantud hoiumärkus kinnistusraamatusse, siis evib hageja eesõiguse nende ees, kelle õigused seisavad kinnistusregistris tagapool hoiumärkust. Hagejal jääb siin õigus väljamõistetud summat muuta koh- tulikuks hüpoteegiks sama vanusega, millal sisse- kanne oli tehtud kinnistusraamatusse.

Muidugi on võimalik saavutada hüpoteegilist vanust vaid selle summa ulatuses, millises suuruses hagi oli eelkindlustatud, samuti ka selle hagi suhtes, mida oli eelkindlustatud. Kunagi pole võimalik ühe hagi eelkindlustamise korral muuta teise hagi järgi väljamõistetud summat kohtu- likuks hüpoteegiks hagi eelkindlustus~~e~~ aja vanusega.

Hoiumärkusi sisendatakse tavaliselt rahaliste nõuete puhul. Siin ei taotle hageja mingisugust õigust kinnisvara enda pääle, vaid kinnisvara väärtusele, millest tahab saada rahuldust. Vara võõrandamine, võlgadega koormamine aga ei riiva siinkohal kreditori õigusi. Seepärast pole mingisugust alust kitsendada varaomaniku õigusi.

Hagisid kindlustada keelu- ja hoiumärkuste sissekandmisega saadakse muidugi vaid kinnisvara suhtes. Vallasvarade pääle kinnistusraamatuid ei peeta. Seepärast ei saa vallasvara ^{suhte} kohta rakendada ka sedaliiki kindlustusviisi. Ainult laevade ^{ulmainitad} ^{vahendaid} suhtes on see mõeldav, kuna nende kohta peetakse kinnistusregistrit nagu kinnisvaradegi kohta. Ka laevade suhtes võib rakendada nii keelu- kui

ka hoiumärkusi üldalustel.

Keelumärkuse sisendamiseks on vaja esitada kinnistusjaoskonnale täiteleht. Viimase alusel sisendatakse märkus kinnistusraamatusse.

Juhul, kui need olmad, millepärast kinnistu keelustati, hääbuvad, tuleb märkus kustutada. Selleks on vaja jällegi esitada täiteleht kohtumäärusest keelumärkuse kustutamise üle³⁵.

Märkuse kustutamise tehniline menetlus sooritatakse Notariaalseaduse § 154 alusel³⁶.

Taotlust märkuse kustutamiseks võib ^{hageja} algatada igal ajal, hageja, ^Kkostja aga vaid siis, kui saab näidata, et olmad, ^{mis põhjused} millepärast ^{mist} märkuse sisendati,

---

35.TKS. § 1834.

36.Vasjkovskij, op.cit., lk.401.

on kadunud. Ka on see mõeldav sel juhul, kui
kontja
ta ühe kindlustusvahendi asendab teisega.

Nagu iga kindlustusviisi juures, nii peab ka
keelu- ja hoiu märkuste sisendamise hagi kindlus-
tamise korral täpselt ära näitama, milline kinnistu,
kus asub ning kui suure summa ulatuses kindlus-
tatakse.

b) Vallasvara *arest*.
arest

Sagedamini esinevaks kindlustusvahendiks on
vallasvara arest. Vajaduse korral võib rakendada
ka mitu kindlustusvahendit, mis TKS. § 602 mainitud,³⁷
Mitme kindlustusvahendi rakendamine ei olene *aga*

hageja suvangustst, vaid kohtust³⁸.

Nagu eespool käsitatud, tuleb hagi kindlustamisel arvestada mõlemapoole huvidega, võrdse^{võrdse}lt. Seepärast ei või kohus kostja suhtes ühtegi kitsendust^{ki} kehtestada^{kehtestada} muidu, kui selleks on tungiv vajadus. Hageja, kes taotleb mitme kindlustusvahendi rakendamist üheaegselt, peab tõendama, et ühe vahendi rakendamise^{simult} poleks tema huvide vajalikul määral kaits^{mist}itud.

Siin võib tõusetuda küsimus, kas korraga võib rakedada isikulisi ja varalisi kindlustusvahendeid? Eelmainitud TKS. § 602 lausub, et hagnosisid, mis pole kindlustatud kinistu^{ty} keelustamisega, vallasvara arestimisega ega käendusega, võib

---

38.V. Isačenko, Graždanskij protsess, tom III, Riga, 1930, lk. 407.

kindlustada allkirja võtmisega kostjalt, et ta^{see} oma elukohast ei lahkuks. Sellest nähtub, nagu ei saaks korraga rakendada reaalseid ja personaalseid kindlustusvahendeid. Muidugi on see nii, kui reaalsed kindlustusvahendid katavad hageja taotluse. Säärasel korral oleks allkirja võtmisega hagi kahekordselt kindlustatud. Aga, kui äsjamainitud reaalsed kindlustusvahendid katavad vaid osaliselt hagi summas^{ks}t, siis peab olema võimalik rööbiti reaalsete kindlustusvahenditega rakendada ka personaalselt, s.o. allkirjavõttu³⁹. See vaatekoht ei rist^{ähtu}u ka TKS. § 602 mõttega, sest säääl mainitakse, et allkirja ei saa võtta sell juhul, kui hagi on teisiti kindlustatud.

---

39. (Isačenko, op. cit.), lk. 410.

*halb
mõistus!*

Kindlustamise all tuleb mõista ^{tapamist} ikka terves ulatuses, kindlustamist, mitte aga osaliselt.

Lähtuvalt hagikindlustuse põhiprintsiibist, milline käseb ⁱ kaitseta ^{ta} mõlemapoolse huve võrdselt, on see seisekoht õige, sest kui reaalsete vahenditega on ainult osaliselt hageja taotlus kindlustatud, peab antama talle võimalus oma huve kaitseta niipalju, kui see osutub võimalikuks. TKS § 602 tahab ära hoida vaid kahekordset kindlustust, mitte aga keelata mõlemate kindlustusvahendite rakendamist, kui olukord seda nõuab.

Hagi kindlustamiseks võib arestida kostjale kuuluvat vallasvara, asugu see kostja enda või kolmanda isiku käes⁴⁰. Kostja juures võib arestida igasugust vallasvara hageja näitamisel.

---

40. TKS. § 624.

Kui ~~on~~ kostja juures arestitud ^{vara kuulub} kolmandale isikule, kuuluv ~~vara~~, siis peab viimane oma vara arestist vabastama iseseisva hagiga. Lihtne kolmanda isiku vaidlus üleskirjutamisel, et vara kuulub temale, ei evi juriidilist tähtsust, sest vallasvara tuleb lugeda ikka sellele kuuluvaks, ^{mis} ~~kelle~~ ^{on selle} ^{ajaks.} ~~valduses see on~~⁴¹. Asub aga vara kolmanda isiku käes, siis peab hageja näitama, milline vara kuulub arestimisele⁴². Nagu ülal ^{aldust nähtub,} käsitatud, võib üldiselt hagi-kindlustuena arestida iga-sugust kostja vallasvara. Kuid lähtudes majanduslikest ja sotsiaalseist kaalutlusist, on

---

41. Isačenko, op.cit., lk. 488.

42. TKS. § 626.

tehtud siingerandeid. ^{Nii ei kuulu} ~~Arestimisele ei kuulu~~
kiiresti rikinevad esemed⁴³. ~~Samuti ei kuulu~~
arestimisele igapäev kantav riietus aastaaja
järgi, igapäevaseks elatumiseks tarvisminev
pesu, kööginõud, voodid, voodipesu, toidu- ja
kütte tagavara ühe kuu jaoks, perekonnale kuulu-
vad paberid, välja arvatud käibelised väärt-
paberid. Samuti ei kuulu arestimisele ametisiku-
te vormi-riietus, asjad, mis vajalikud igapäevaseks
tegevuseks võlgnikule ^{debetori} enesele tema elukutse,
teenistuse, käsitöö või tööstuse alal niivõrd^{ra},
kui nende koguväärtus ei ületa 500 krooni;
^{edas} -
vallasvara, mis kuulub kinnistu päraldiste hulka,
^{mis} põllumajajam^m pidamiseks hädavajalik vallasvara,
nagu vili, hobused, veised jne. vastavalt talundi

suurusele, ^{Samuti} Ei kuulu arestimisele ^{ta} postijaamadele

kuuluvad hobused, sõidukid, ^{u leppes} hobuseriistad selles

^{ette nähtud} ulatuses nagu leppes ~~ettenähtud~~, ja lõpuks ^{id.} kujud⁴⁴.

Kaks viimast liiki leiab meie oludes harva käsit

^{le} tamist.

^{Rõiva}

~~Neid~~ eelmainitud esemeid ei või kohtupristav

kunagi arestida. Isačenko arvates isegi mitte siis,

kui võlgnik seda soovib⁴⁵.

Igapäevase riietuse all tuleb mõelda ainult hädavajalikku ihukatet. On võlgnikul mitu ülikonda, siis tema võib valida, millist soovib jätta endale⁴⁶. Ei vasta valitud riietus aastaajale, pole kohusta-

---

44. TKS. § 973.

45. ^{1936.} (Isačenko, op. cit.), tom, V lk. 276.

46. ^{1936.} (Isačenko, op. cit.), lk. 273.

tudupristav sellega arvestama. Näiteks ,ei saa
võlgnik kunagi arestimast keelata suvel talve-
palitut, kuigi see ^{ositus} on võlglase ainuke ^{sees} päälis-
^{nõivaks}riietus, kuna see ei vasta aastaajale. Pesu ja
nõusid tuleb jätta arestist vabaks selles ulatu-
ses, mis vajalikud normaalseks elamiseks, samuti
toidu- ja kütteaineid ühe kuu jaoks. Arestimisele ei
kuulu ka perekonnale kuuluvad paberid, välja
arvatud käibivad väärt-paberid. Isačenko arvates
võib arestida vaid neid pabereid, mis TKS. § 973 p.6
^{exp. verbis fikseeritud,}
~~otse mainitud~~, s.o. aktsiad, obligatsioonid ja
muud väärt-paberid ^e47, ^{Teisi mitte.} See ^{vaadend} vaatekoht
näib olevat aga liiga kitsas. Tuleks asuda seisukohale, et arestida võiks kõiki käibelisi väärt-
pabereid, nagu tsekke, veksleid, olgu need

46.
47. (Isačenko, op.cit.), lk.279.

protsendilised või protsenditud. Arestimisele ei kuulu säärased paberid, mis sisaldavad väärtust vaid perele, mitte aga kõigile nagu tavaline väärt-paber. Vormiriietusest ei kuulu arestimisele ainult see, mis kuulub ametisolevatele isikutele. Ameti alltuleks mõista avalikõiguslikke teenistujaid, mitte erateenistuses seisvaid isikuid.

Edasi ei kuulu arestimisele asjad, mis vajalikud võlglasele igapäevaseks tööks oma kutse alal, väärtusega mitte üle 500 krooni.

Siin on rakendamist leidnud beneficium competentiae-instituut. Seepärast tuleb esemete all, mis arestimisele ei kuulu, mõeldavaid neid, mis vajalikud selleks, et inimene saaks normaalselt elatuda.

Põllunduses on leidnud rakendamist sama beneficium

²
~~competentiae-instituut~~. Siin aga loendab seadus
otse inventaari, mis ^{ei kuulu} ~~arestimisele ei kuulu~~, vasta-
valt talundi suurusele.

Si
~~arestimisele ei kuulu~~ ka vallasvara, mis kuulub
kinnistu ^{vara} päraldiste hulka. Kuid päraldiste mõistet
ei tohi käesoleval korral ^{tõlgendada} ~~nii laiaks paisutada~~ ^{laias mõttes,}
nagu see ^{on fikseeritud} loendatud BES^s, vaid ~~tuleb~~ ^{tuleb} mõista kõige
kitsamas mõttes.

TKS. § 1087 alusel ei saa sissenõudmist suunata
~~ka~~ pensionile, mis antud haavade eest, abirahadele,
mis antud võlglastele ta pereliigete ^{kme} ~~matmiseks~~;
toetusele õnnetujuhtude puhul, arstiabile~~x~~
~~ja~~ komandeerimisrahadele. Seepärast ei saa neid
arestida ka hagikindlustamise sihiga.

Arestida võib igat~~x~~ kostja vara, asugu see kostja

enda või kolmanda isiku käes⁴⁸. Samuti on võimalik

arestida ka rahasumme, ^{asid} mis võlglasel on saada kolmandailt ^{hõlpsalt}. Arestitav vara jääb endisele kohale.

Kostjalt võetakse allkiri, et ta vara hoiaks, hoiatusega, et vastasel korral järgneb ^{tuleb teha rühis rannadavisele} kriminaalkaristus⁵⁰.

Kui vara ^{ei nõustu} valdaja pole nõus vara enda hoiule võtma, võib see ^{and} anda kolmandate ^{isikute} kätte⁵¹. Riigikohus

on seletanud, et valdajat võib ^{väljastada} kõrvaldada varast

juurest ^{juhul} vaid siis, kui ta pole nõus vara enda hoolde võtma⁵².

Hagejal ^{puhul} pole sääraseks taotluseks

õigust ka sel puhul, kui talle näib, et kostja-

valdaja võib vara hävitada. Kuid niipea, kui kostja

---

48. TKS. § 624.

49. TKS. § 635.

50. TKS. § 629, ^{KrS} (Kriminaalsead.) § 573.

51. TKS. § 630

52. Riigikohtu otsus nr. 105-1932 a.

hakkab varaga lubamatult käituma või ^{sesta} hävitama,
võib talt varandus ära võtta.

c) Vallasvara ja rahasummade arestimine,
mis asuvad kolmandate ^{isikute} käes või ametasutisis.

Arestimismenetlus üldjoontes toimub siin üldis-
tel alustel. Vara, kui ka raha arestimisel, mis ^{asub}
kolmandate ^{isikute} käes või ametasutisis, tuleb kolmandatele
esitada täiteleht koos täite-kutsega. Samal ajal
tuleb sellest teatada ka võlglastele ⁵³. Juhul,
kuigi võlglastele jääb teatamata, ei mõjуста see
^{mainimisväärselt} ^{isikute} ~~kuigivõrra~~ kolmandate õigusi ⁵⁴.

^{isikute} Kolmandad, kes saavad vastava korralduse, ei tohi
kostjale vara välja anda ⁵⁵.

---

53. TKS. §§ 631, 1078.

54. Tjutrjumov, op. cit., lk. 260.

55. TKS. § 632.

Maksud ja kohustused, mis kolmas isik peab tasuma
kostjale, tulevad maksta kohtudeposiiti⁵⁶.

Arestida ^{on võimalik} ~~ilka~~ ^{üksnes} neid summasid ja makse, mil-
liseid saab arestimise momendil sisse nõuda⁵⁷.

Tulevikus saabuvate summade arestimine pole
mõeldav, kui pole teada, millal see saabub, millii-
ses ulatuses jne. Ametasutised ja isikud, saanud
täitelehe vara arestimise üle, ei tohi vara kost-
jale välja anda⁵⁸. Ei täida ametasutised ja

kolmandad ^{viivad} eelmainitud nõudeid, ^{üks} võib hageja, keda

selle ^{tabi kahjustatud,} ~~tõttu saanud~~ kahju, hageda neilt, kui
võlglaselt pole võimalik rahuldust saada⁵⁹.

On mõeldav ka perioodiliste ^{maksimite} ~~makside~~ arestimine,

---

56. TKS. § 636.

57. Tjutrjumov, op. cit., lk. 261.

58. TKS. § 633.

59. TKS. § 634.

mis sooritatakse kolmandate ^{isikut} poolt kostjale.

Säärasel korral tuleb täiteleht esitada kolmandate-
le. Koos täitelehe esitamisega nõutakse neilt aval-

dust, kas nad ^{on} kohustatud kostjale tasuma, kudas,

kuipalju ja millal viimati tasutud⁶⁰. Valeandmete

esitamise eest karistatakse kolmandaid ^{isikut} kahekordse

selle summa ulatuses, mis ^{dr} nad jätsid üles ~~and-~~

mata⁶¹. Kui aga ^{dele mitte esitamisel} teateid üldse ei anta, võib ^{panne} kolman-

daid ^{isikut} karistada rahatrahviga 10-100 kroonini.

Pääle selle tekib hagejal hagiõigus kolmandate
vastu üldalustel.

Arestimisel peab hageja kohtu^{täiturile}ristavile vara

~~ette~~ näitama, mille ^{suhtes} ~~suhtes~~ arestimist taotleb. Tekib

arestimisel vaidlus vara omandiõiguse üle, ^{mis} tuleb

see ^{hagi korras} lahendada ^{näiele} hagi korras.

60. TKS. § 635.

61. TKS. § 638.

d) Kohtulik käendus.

Kohtuliku käenduse all mõtleme säärast kindlustusvahendit, kus kolmas isik võtab kas kohtu ees või notari juures endale kohustuse tasuda kostja eest summa, mis hagejale välja mõistetakse, kui kostja seda ise ei peaks tasuma. Käendus kindlustusvahendina esineb praktikas harva. Isačenko arvates on see rohkem teiste kindlustusvahendite asendaja, kui iseseisev kindlustusvahend⁶²; *see vaadend on tühine*. Nii see näib ka olevat. *õigene.* Kui kostjal on vara, siis muidugi suunab hageja oma kindlustuse sellele. *puudub* Pole aga kostjal vara, ei saa hageja nõuda, et kostja peaks hagi-kindlustusena esitama käenduse. *tuleb* Seepärast võiks see kindlustusvahend rakendamisele ~~tulla~~ ainult kostja initsiatiivil mõne teise kindlustusvahendi

---

62. Isačenko, Graždanskij protsess, tom III, lk. 579.

asendamiseks. Kohtulik käendus leiab kasutamist
päämiselt selle kindlustusvahendi juures, kus
allkirja võtmisega on kostjal keelatud lahkuda
omast elukohast. Kui selle kindlustusvahendi puhul
kostja esitab käenduse, võib kohus selle rahuldada
hageja nõusolekuta. On aga hagi kindlustatud vara-
liste vahenditega, ei või kohus seda muidu rahul-
dada kui ^{ainult} ~~vaid~~ hageja nõusolekul. Isačenko asub
eranditult sellel vaatekohal⁶³. Kuid TKS. § 614
järgi osutub see võimalikuks ka ~~siis, kui~~ hageja
^{vastuvaidlemisel.}
~~peaks sellele vastu vaidlema.~~ Viimasel juhul peab
aga kostja näitama, et kindlustusvahendi muutmine
ei halvenda ^{sugugi} ~~kuigivõrra~~ hageja õigusi, kuid ^{osutub} ~~on~~
kostjale kasulik. ^{aino} Mõnikord osutub kindlustus-
vahendi muutmine paratamatuks, kuna vastasel korral

---

63. (Isačenko, op. cit.), lk. 579.

võiks järgneda kostjale suur kahju. Kui asendamise tulemusena hageja huve ei riivata, puudub kohtul alus keeldumiseks juba ka sellel ^{põhjuse} alusel, et kehtiva protsessi põhimõtte järgi peab kohus kaitsema poolte huve võrdselt, s.t. niipalju, kui keegi on suutnud seda tõendada. Käendada võib nii üks isik kui ka mitu ^{isikut}. Mitme käendaja korral peab mainitama, kui suures osas keegi käendab⁶⁴. Käendus võib olla nii lihtne kui ka tähtaegne. Juhul, kui pole mainitud, millise käendusega on tegemist, siis presumeeritakse, et on antud tähtaegne käendus⁶⁵. Lihtsa käenduse korral tuleb nõuda kostjalt eneselt. Alles siis, kui viimasel pole vara, võib sissenõudmist suunata käendaja vastu⁶⁶.

---

64. TKS. § 641.

65. TKS. § 642.

66. Tjutrjumov, op. cit., lk. 265.

Tähtsuse käänduse korral võib kohtuotsuse seadusjäostumisest alates ~~kohe~~ sissenõudmine suunata ^{kohe} käendaja vastu (Mingit taotlust enne kostja suhtes, pole tarvis.) On küllalt, et kostja pole kohtuotsuse seadusjäostumiseni võlga tasunud. Käendusega võtab käendaja endale iseseisva kohustuse, seepärast ei või käendada need, kellel seadus ei luba ^{võlmida lepinguid.} kohustuda ~~lepete järgi~~. Pääle selle on käendus keelatud; kohtu- ja prokuratuuri esindajail omas ringkonnas, advokaatidele oma klientide suhtes ja maksu ~~jõuetutel~~ ⁶⁷.

Käendus tuleb anda selles kohtus, ^{mis sügune} kes kindlustas hagi. ^{ta} Ka võib seda anda notari juures. Kui hageja kahtleb käendaja maksu-~~võimes~~, ^{ta} võib nõuda, et tunnistajatega tõendatakse käendaja maksuvõime.

Juhul, kui käendus antakse kohtus, kutsutakse pooled välja. Käendajalt võetakse kohtus allkiri käenduse üle, ^{millisest} Sellest momendist ^{alates ta on vastutab} ta kogu varaga käendatud summa ja kulude ulatuses⁶⁸.

Hagejal on võimalus hagi kindlustamiseks arestida ka käendaja vara. See ^{onutus aja} aga ei osutu enne võimalikuks, ~~kui on saabunud~~ seadusjõustunud kohtuotsus⁶⁹ ^{saabumise}. Arestimismenetlus toimub üldistel alustel.

68.TKS. §650.

69.TKS, § 652.

e) (Allkirja võtmine, millega keelatakse kostjal elukohast lahkuda.) *Allkirja kostjalt elukohast niitühik-
niseks.*

Hagi võib kindlustada ka allkirja võtmisega kostjalt, mille ^{nimudel} alusel keelatakse ~~tema~~ lahkuda kas ^{tema} alalisest või ajutisest elukohast. See kindlustus ~~va~~ vahend iseenesest ei taga ^{rahulduse saamiseks} kostjale ^{reeel} mingeid mater- jaalseid võimalusi, ~~rahulduse saamiseks~~. Tema sihiks on ^{vaid} sundida kostjat esitama vara hagi rahuldamiseks. See kindlustusvahend on jagamatu ⁷⁰. Seepärast ei või ühel ja samal ajal hagi kindlustamiseks võtta kostjalt ^{viimane} allkirja ja arestida vara. Muidugi tuleb see ~~reegel~~ rakendamisele vaid siis, kui kinnistu keelustamisega, vallasvara arestimisega või käendus-
sega on kindlustatud terve hagi.

---

70. Tjutrjumov, op.cit., lk. 267.

On aga eelmainitud vahenditega kindlustatud ainult osa hagist, ei peaks takistusi olema ka allkirja võtmiseks⁷¹.

Allkirja võtmiseks seaduses otsesid sätteid pole, seepärast tuleb see ^{da teha} vahend sooritada üldistel alustel. Hageja esitab kohtupristavile ^{tähtsuse} täitelehe hagi kindlustamise üle, mille ^{nõudjal kohtutäitur ostab} ~~pristav esitab~~ kostjale ^{f allkirja} nõudega ~~anda allkiri~~. Peaks kostja keeldumata allkirja andmast, tuleb pristavil käituda TKS.

§ 284 järgi ning teha vastav märkus selle kohta, mikspärast pole saadud allkirja võtta. Selline märkus evib võtta jõudu allkirjaga. Kui aga kostja varjab ennast, ^{ja kohtutäitur} ning seepärast ei saa talle kutset ^{edastada} edasi ~~anda~~, ^{kohtutäitur} siis peab pristav nõudma hagejalt, et ^{see} ta näitaks kostja asukohta. (Kostja pole

---

71. Isačenko, op.cit., lk.593.

enne allkirjaga seotud, kuni talle on see teatavaks tehtud. Annab kostja küll allkirja elukohast mittelahkumise ^{suhtes} üle, kuid ei pea sellest kinni, siis karistatakse teda ~~Kr. sead.~~ ^{KrS} §160 alusel, mis kõrgema karistusena näeb ette aresti mitte üle 6 kuu või rahatrahvi mitte üle 500 krooni⁷².

Allkiri antakse kostjale tagasi: 1) kui hagi on kindlustatud kas kinnistu ^{vara} keelustamisega, vallasvara arestimisega või käendusega⁷³;

2) kui kohtuotsuse puhul, mis lubatud eeltäit-
^{2. kuu möödumisel eeltäite lubatud või seadusjärgelise}
~~misest hagi pole avaldatud peale kohtu dekreeti~~
misele või seadusjärgelise otsuse puhul, ei
^{kohtuotsuse mansevahendite ettenäitamise, millele hagi võiks põhineda}
~~nõua kahe kuu kestel kostjalt maksuvahendite~~
~~ettenäitamist~~ ja 3) juhudel, mis mainitud TKS.

§1222³ p.2 ja 3. Ametnikkudelt ja sõjaväelastelt

---

^{KrS}
72. Kriminaalsead., §160.

73. TKS. §§652¹, 652².

võetakse allkiri ülemuse kaudu. Peaks neid olema
tarvis ametasjus komandeerida, siis tuleb sellest
alati informeerida kohut⁷⁴.

f) Avaliku ^{sundmõõgi} oksjoni seistamine.

Oksjon võib sageli riivata kolmandate ^{isikut} huve.

Need, kelle huve oksjon puudutab, peavad omad
õigused jalule seadma hagi korras. Kui asjaolud
seda nõuavad, tuleb ^{taotella} taotleda ka hagikindlustast.

Oksjoni seistamine hagikindlustusvahendina
tuleb rakendamisele siis, kui ^{tõstab} keegi taotleb
^{müüdava vara suhtes omapärase hagi}
asjaõigust müüdavale esemele. Hagi kindlusta-
mine toimub üldistel alustel.

Päale ^{ulpoolt} üldloendatud kindlustusviiside võib esineda teisigi, ~~kindlustusviise~~, kui seda tingivad pooltevahelised suhted, millest tulenevat hagi palutakse eelkindlustada. Hagi eelkindlustamisel on tähtis, et hageja taotlust on võimalik rahuldada kohtu poolt. Sarnastes asjades, kus sündmustikust ilmneb, et hageja taotlust pole võimalik soovitud kujul rahuldada, ei tule lubada ka eelkindlustust.

Lõppmõnana

On ju hagikindlustuse olulisi nõudeid see, et hagi peab olema tõenäoline. Hagi, mida pole võimalik rahuldada esitatud kujul, ei saa kunagi pidada tõenäoliseks. Seepärast ei saa seda ka kindlustada. On aga hageja taotlust võimalik rahuldada, siis on võimalik vastavalt sellele ka hagi eelkindlustada.

Ex bibl. univ. Tart.